

ROMÂNIA

CONSILIUL CONCURENȚEI

Piața Presei Libere nr.1, Sector 1, București, Cod poștal: 013701 • Tel.: (021) 318 1198, (021) 318 1199 • Fax: (021) 318 4908
E-mail: office@consiliulconcurentei.ro • Web: www.competition.ro ; www.consiliulconcurentei.ro

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.294/2004 privind Codul Consumului, a Ordonanței Guvernului nr.99/2000 privind comercializarea produselor și serviciilor de piață și a Ordonanței Guvernului nr.97/2001 privind reglementarea producției, circulației și comercializării alimentelor

Analizând propunerea legislativă înregistrată la Senat pentru dezbateră (cu nr. B179/2011) și poziția Romalimenta¹, transmisă Consiliului Concurenței prin adresa nr. 466/16.05.2011, înregistrată la Consiliul Concurenței cu nr. RG/7427/18.05.2011,

CONSILIUL CONCURENȚEI

În temeiul art. 20 alin. (4) lit. c) și al art.26 alin. (1) lit. I) din Legea concurenței nr.21/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, emite următorul

PUNCT DE VEDERE

Propunerea legislativă reglementează obligația operatorilor economici de a comercializa produsele sau serviciile însoțite de documente care să specifice costul de producție al acestora, conform evidențelor contabile, astfel:

- producătorii au obligația să pună pe piață doar produse care sunt însoțite de documente în care să fie specificat costul de producție;
- vânzătorii trebuie să informeze consumatorii despre prețul final, despre costul de producție al produsului și să ofere acestora toate informațiile și documentele tehnice care trebuie să însoțească produsul;
- la vânzarea în rețeaua de distribuție, operatorii economici care oferă spre vânzare produse sau servicii trebuie să indice costul de producție, prețul de vânzare/tariful și prețul pe unitatea de măsură.

Față de această propunere legislativă, Consiliul Concurenței face următoarele observații:

Proiectul de modificare legislativă contravine reglementărilor naționale și europene în domeniul concurenței și poate produce efecte negative asupra consumatorilor

¹ Federatia Patronala din Industria Alimentara.

Consiliul Concurenței consideră că afișarea costurilor de producție ale unui produs constituie o formă de transparentizare a unor informații strategice aparținând operatorilor economici și, implicit, a politicilor comerciale ale acestora.

În aceste condiții, se poate dezvolta un mecanism care să permită concurenților de pe o anumită piață să cunoască politica comercială promovată de fiecare dintre aceștia. Transparența sporită ar putea conduce, în final, la diminuarea concurenței ce ar trebui să se manifeste tocmai prin practicarea unor prețuri și condiții comerciale diferite. Concurența ar putea fi înlocuită de cooperări tacite între agenții economici concurenți, în sensul alinierii și uniformizării practicilor comerciale și, implicit, a prețurilor finale. Toate aceste elemente nu fac decât să aducă prejudicii consumatorilor finali.

Facilitarea schimbului de informații sensibile între concurenți conduce către o reducere semnificativă a incertitudinii pe care fiecare agent economic ar trebui să o aibă în legătură cu comportamentul concurentului său, încălcându-se, astfel, principiul instituit de Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene („Tratat”), conform căruia toți agenții economici trebuie să își stabilească în mod independent politica pe care intenționează să o implementeze pe o anumită piață².

Schimbul de informații poate permite, de asemenea, societăților comerciale părți ale unui cartel să verifice dacă sunt respectate modalitățile convenite în cadrul cartelului. Publicarea costurilor de producție poate face piața suficient de transparentă pentru a permite întreprinderilor participante la o înțelegere anticoncurențială să monitorizeze eventualele abateri de la aceasta și să poată ști când este nevoie să recurgă la represalii asupra acelor concurenți care încalcă înțelegerea.

Atunci când un sistem ce facilitează schimbul de informații este folosit de către concurenți pentru a implementa un comportament concertat în privința prețurilor de vânzare (fixarea prețurilor), o astfel de practică este sancționată aspru din perspectiva regulilor naționale și comunitare de concurență. Atât Comisia Europeană, cât și instanțele judecătorești comunitare au sancționat o serie de carteli ce facilitau schimbul de informații sensibile, referitoare la prețuri, discounturi, adaosuri comerciale etc..

Comerțul cu produse sau servicii va fi descurajat sau împiedicat

Pe de altă parte, propunerea legislativă poate crea în mod artificial bariere la intrarea pe piață sau în calea comerțului liber cu produse și servicii. Condiția de a furniza costurile de producție nu va putea fi implementată la nivelul produselor fabricate în afara țării. În aceste condiții, produsele fabricate în România vor suferi creșteri artificiale de prețuri.

Mai mult, definiția costului de producție ca fiind totalitatea cheltuielilor directe și indirecte de producție alocate în mod rațional asupra produselor fabricate[...] ³ nu este suficient de clară, producătorii putând interpreta și aplica această prevedere în mod diferit și arbitrar. Acest fapt poate conduce la dificultăți în stabilirea modului de alocare a costurilor și la

² A se vedea cauza C-7/95 P, John Deere, punctul 86.

³ Punctul nr.13¹ din anexa la Legea nr. 296/2004 privind Codul consumului.

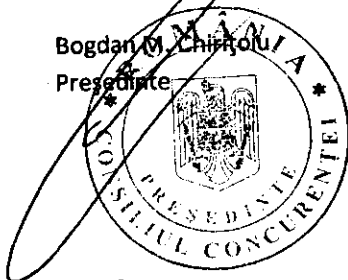
posibile discrepanțe în modul de calcul al acestora⁴. Prin urmare, s-ar putea compromite chiar scopul acestor reglementări, și anume acela de a oferi o imagine clară și comparabilă a costurilor pe filiera de produs.

Consumatorul final va dispune în fapt de informații inexacte și de prețuri mai mari

Pe un lanț de distribuție care include mai multe întreprinderi, costul de producție și adaosul comercial aplicat de ultimul vânzător nu oferă consumatorului final toate informațiile privind formarea prețului final, așa cum urmărește inițiatorul proiectului legislativ. Astfel, consumatorul final ar avea posibilitatea să identifice doar costul de producție al produsului, diferența până la prețul de vânzare fiind percepută de acesta drept adaos al comerciantului. Această percepție ar fi una inexactă, deoarece această diferență include numeroase alte categorii de cheltuieli înregistrate atât de producător, cât și de distribuitor și de comerciant. Un produs expus la vânzare înglobează, pe lângă costul de producție, și alte categorii de cheltuieli, cum ar fi cele de distribuție, de depozitare, de marketing, de promovare etc, precum și adaosurile practicate de vânzătorii de pe filiera de produs.

În general, în condițiile existenței unui număr mare de întreprinderi pe piață, Consiliul Concurenței apreciază că forțele pieței nu ar trebui îngrădite prin reglementări de natură să limiteze, într-un mod sau altul, libertatea relațiilor comerciale dintre părți. Efectele unei suprareglementări se repercutează asupra prețurilor finale și asupra consumatorilor. În consecință, obiectivele urmărite de inițiatori, respectiv impactul pozitiv asupra populației, posibilitatea de diferențiere între întreprinderi și efectuarea unor analize comparative asupra activității acestora nu vor fi atinse prin propunerea legislativă, astfel cum aceasta a fost formulată.

Bogdan M. Chișoiu
Președinte

⁴ În cazul în care producătorul are în portofoliu mai multe produse sau activități.